

Vieno pasaulio dienos šventėje - ir Clevelando lietuviai

Clevelande, OH miestiečių ir svečių pamėgtuose Cultural Gardens surengtoje tradicinėje „One World Day“ šventėje kartu su kitų tautų atstovais gausiai dalyvavo bei parade žygiavo ir mūsų tautiečiai. Jie Lietuvių darželyje apsilankiusiems šventės dalyviams pasakojo apie Lietuvą, pristatė mūsų šalies kultūrą ir papročius, vaišino šakočiu ir net mokė pinti gėlių vainikus. Jų dėka Lietuva šioje tautų kultūrų mozaikoje suspindo nuostabiomis spalvomis.

Rita Balytė | Laikraštis „Draugas“

Clevelande, Ohio valstijoje, paskutinį rugpjūčio sekmadienį kasmet, jau nuo 1946-ųjų metų, rengiama spalvinga ir linksma įvairių tautybių vienybės šventė. Ji pavadinta „One World Day“ – Vieno pasaulio diena. Šiais metais Vieno pasaulio diena buvo surengta jau 80-ąją kartą.

Tai šventė, kviečianti dalyvius aplankyti Cleveland Cultural Gardens – Clevelando Kultūrinius darželius ir susipažinti su kiekvienos tautos žymiausiais žmonėmis, istorija, kultūra bei gražiausiomis tradicijomis.

Lietuviai pristatė savo šalį

Parke būna įrengtos kelios scenos. Vienoje iš jų paprastai vyksta iškilminga ceremonija, kurios metu legaliai į JAV atvykę imigrantai duoda priesaiką ir taip tampa JAV piliečiais. Po ceremonijos skamba Ohio gubernatoriaus ir Clevelando

miesto mero sveikinimai.

Šventės metu pagrindinis kelias, vingiuojantis per parką, uždaromas automobilių eismui, o šventę oficialiai pradeda Tautybių ir vėliavų paradas. Daugelis dalyvių vilki tautinius drabužius, neša savo šalių vėliavas, iškilmingai žygiuoja ir sveikina publiką. Šiais metais Vėliavų paradas prasidėjo Ethiopian Cultural Garden ir baigėsi lietuvių Kultūriniame darželyje.

Pasibaigus paradui, šventės dalyviai gali laisvai vaikščioti plačiuoju MLK Drive, (Dr. Martin Luther King Jr. Drive), kuris driekiasi per Kultūrinių darželių teritoriją.

Į šventę atvykę svečiai gauna „turstinį pasą“, kurio puslapiuose išvardytos visos Darželiuose atstovaujamos tautybės. Prie kiekvieno tautinio Darželio lankytojų laukia bendruomenės atstovai, kurie išspaudžia antspaudą į jų „pasą“ arba užklijuoja ženkliuką su tos tautybės vėliava ar kitu simboliu.

Svečiai, vaikščiodami beveik dvi mylias per parką, nuo Erie ežero pajunta vasaros vėjelį, atnešantį gardžius paruošto etninio maisto kvapus. Girdėti garsiakalbių sustiprinti liaudies dainų garsai, tautinių šokių muzika.

Prie kiekvieno Darželio ant paruoštų stalų – „kioskų“ – eksponuojami tos šalies žemėlapiai, įvairūs rankdarbiai, parduodami suvenyrai ir maisto produktai. Žmonės linksmiai lankosi vieni pas kitus, o kiekviename Darželyje svečiai išgirsta draugiškus pasveikinimus kita kalba. Jie pajunta šiltą priėmimą ir net pasimoko ta kalba ištarti vieną kitą žodį.

Lietuvių Darželio svečiai turėjo progą paragauti lietuvių tautinio skanėsto – lietuviško šakočio. Taip pat buvo galima nusipirkti Ramono duonos.

Clevelando lietuviai „One World Day“ parade. Lietuvos vėliavą neša kun. Andrius

Morkūnas, šalia – Lietuvių kultūrinio darželio komiteto pirm. Peteris Kampe, centre – LR gen. garbės konsulė Ingrida Bublienė, šalia – JAV LB Clevelando apylinkės pirmininkas Ričardas Širvinskas.

Lietuviškas kiemelis: rankdarbiai sudomino svečius

Rugpjūčio 30 d. šventėje Lietuvos gen. garbės konsulė Ingrida Bublienė šiltai sveikinosi su visais ir dalijosi išpūdžiais su Clevelando lietuviais bei kitų tautybių kaimynais, aplankiusiais lietuvių stalus.

Kartu su konsule lietuvių Kultūrinių darželių valdybos nariai – Irena Janulis, Rimas Aukštuolis, Ada Stungienė, Marius Juodišius, dailininkas Juris Čiurlionis, Saulė Narbutaitienė ir Peteris Kampe linksmi šnekučiavosi su kitais šventės svečiais.

Netoliese vyriausioji skautė Virginija Juodišiūtė Rubinski kantriai mokė kitų tautų susižavėjusias merginas ir kitus susidomėjusius svečius pinti šviežių gėlių vainikus.

O „antrame aukšte“, kitoje Lietuvių darželio sekcijoje, prie East Blvd., auga daug senų, tvirtų medžių, suteikiančių malonią paunksmę.

Ten skautas Andris Dunduras buvo paruošęs informacinį stalą su gražiai iliustruotomis knygomis, rankdarbiais ir dideliu plakatu, kuriame paminėtos žymiosios lietuvių tautos „žvaigždės“ Amerikoje – žmonės, kurių vardas ar profesinė veikla garsina Lietuvos vardą.

Andris atvežė vieną pavyzdį iš savo privačios kolekcijos – sodą, sukurtą iš natūralių šiaudų, kviečių ar rugių stiebų. Andris yra ne tik lietuviškų knygų archyvaras, bet ir gabus tautodailininkas, meistriškai marginantis velykinius margučius ir kantriai rankomis kuriantis tuos šiaudinius sodus, kurie puošia Lietuvių namų „Gintaro“ restoraną.

Andriui pasitikti ir pabendrauti su svečių grupelėmis gražiai padėjo savanorės Audra Gruzdienė ir Jūratė Rzeznik, gabi lietuvė, atvykusi iš Detroito prisidėti prie šventės. Jūratė vilkėjo tautinį kostiumą ir atsivežė pavyzdžių, parodančių, kaip audžiamos juostos. Jai padėjo vietinė Marta Almazovaitė. Svečiai mielai susipažino su lietuvių tautinių juostų kūrimu.

Virginija Juodišiūtė mokė, kaip vainikus pinti.

Lietuvių Kultūriniam darželiui - 90

Clevelande esantys tautos Kultūriniai darželiai (kai kurie šaltiniai nu rodo, kad dabar jų yra 38) ateityje dar padidės, kai sėkmingai bus baigta įrengti 13 naujų tautybių Darželių Rockefeller parke.

Mes, lietuviai, į savo Darželį susirenkame ne tik kiekvieną rugpjūtį, bet ir kitais metų laikais, minėdami Lietuvai svarbias datas. Čia švenčiame Nepriklausomybės šventes - Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją, Mindaugo karūnavimo dieną ir kitas svarbias progas.

Šiais metais Clevelandas švenčia 90 metų lietuvių Kultūrinio darželio įsteigimo jubiliejų. Visų tautybių Kultūriniai darželiai puošia Clevelando miestą, suteikia atgaivos, įkvėpimo, paguodos ir pasididžiavimo jo gyventojams, svečiams ir naujiesiems piliečiams.

Cleveland Cultural Gardens yra neįkainojamas turtas, kuriuo galime visi džiaugtis. Mes branginame šį parką - vieną iš daugelio vietinių parkų, kurie tarsi „žaliųjų smaragdų karoliai“ juosia Šiaurės Ohio miestus.

Andris šventės dalyviams aiškina apie papročius.

- - -

Clevelando miestui sparčiai augant, 1897 metų pavasarį prie Erie ežero multimilijonierius John D. Rockefeller ir jo žmona Laura Spellman Rockefeller miestui padovanojo 254 akrus žemės. Šiandien gražusis Rockefeller parkas driekiasi nuo Erie ežero pakrantės ir Gordon parko pietų kryptimi.

Susipažinkime su šia miesto dalimi ir parko panorama iš „paukščio skrydžio“

Ten, kur Rockefeller parkas baigiasi, prasideda Šiaurės Ohio dalis, kuri yra turtingas ir judrus intelektualinis bei kultūrinis lopšys. Tai University Circle rajonas, kuriame susitelkę daugybė svarbių kultūros, mokslo ir švietimo institucijų: Meno muziejus, Istorijos muziejus, Muzikos institutas, Dailės institutas, Botanikos sodai, Clevelando simfoninio orkestro rūmai „Severance Hall“, Case Western Reserve universitetas su bibliotekomis ir universiteto klinikomis, Crawford istorinių automobilių muziejus bei Western Reserve

Historical Society, taip pat Cleveland Clinic.

Pavažiavę vos porą kvartalų Euclid Avenue į vakarus, pasiekiame Playhouse Square, kuriame stovi keturi restauruoti didieji teatrai – Palace, State, Allen, o kitoje gatvės pusėje – Hanna Theater. Nuo čia – vos kelios gatvės iki gražiai atnaujinto Clevelando miesto centro – Downtown Cleveland.

O dabar kartu su tuo mus lydinčiu „ereliu“ atsigręžkime ir skriskime 2–3 kilometrus atgal į šiaurę – aplankykime Rockefeller parką ir jame įkurtus bei išpuoselėtus įvairių tautybių Kultūrinius darželius.

Tautų kultūros mozaika

Dr. Jono Basanavičiaus paminklas Kultūrinių darželių centre.

Prieš šimtą metų, maždaug 1926-aisiais, buvo įsteigta Cleveland Cultural Gardens Federation (CCGF). Ji tapo rūpestinga organizacija, padedančia miesto tautinėms bendruomenėms išlaikyti ir kurti turtingą kultūrų mozaiką – minėti jų istoriją, puoselėti tradicijas ir talentus.

Į Ohio įvairiais istoriniais laikotarpiais, ypač po pasaulinių karų, atvyko naujų imigrantų, ieškojusių laisvės ir užuovėjos nuo priespaudos.

Netoli Botanikos sodų įsikūrusi Western Reserve Historical Society kaupia ir noriai dalijasi informacija apie įvairias migracijos iš kitų žemynų ir kraštų bangas.

Imigrantai noriai įsitraukė į vietos gyvenimą, įgydami įvairias profesijas bei amatus. Savo gyvenamosiose apylinkėse jie telkėsi arčiau savųjų tautiečių ir dalijosi dvasine bei kultūrine ir buitine tarpusavio parama.

Jie steigė savo bažnyčias, cerkves, sinagogas. Kai kurios bendruomenės įkūrė šeštadienines mokyklas, kuriose vaikai mokėsi tėvų ir senelių kalbos, rašybos, savo tautos istorijos, tautinių šokių, liaudies dainų, susipažino su muzikiniais instrumentais, tautodailės amatais. O savos tautybės kulinariją dažnas jau būdavo išmokęs tiesiai iš mamos ar močiutės.

Rockefeller parke įvairios imigrantų bendruomenės vieningai darbuojasi puoselėdamos savo tautų Kultūrinius darželius. Kiekviena bendruomenė rūpinasi savo darželiu, kuriame įrengti fontanai, pastatyti liaudies meno paminklai, biustai

ir skulptūros, iškeltos plevėsuojančios tautinės vėliavos. Kiekvieną pavasarį darželiai pagražinami spalvingomis gėlėmis ir paparčiais.

Paminklai įamžina ir pagerbia tautų kūrėjus, didvyrius, dainius, poetus, rašytojus, filosofus, kompozitorius – žmones, kurie savo gyvenimą pašventė tautos ir kultūros labui.

Šių Darželių projektų ir švenčių pagrindinis tikslas bei viltis – lankytojų ir prižiūrėtojų širdyse vis stiprinti vilties liepsną ir tikėjimą puikia žmonijos ateitimi, skatinti tautas puoselėti ne tik savo papročius ir kalbas, bet ir atrasti puikias galimybes bendrauti, domėtis kitų tautų kaimynais, kartu leisti laiką, dalytis savo patirtimi.

Tai garbingas ir nuoširdus tikslas – branginti kiekvieną žmogų, gerbti jo nuoširdžius gyvenimo siekius ir garbingus tikslus, skirtus ne tik savo, bet ir ateities kartoms.

Grupė dalyvių po parado.

Straipsnis skelbtas laikraštyje „Draugas“ (2026 m. rugsėjo 17 d. numeryje, Vol. CXVII NR. 75)